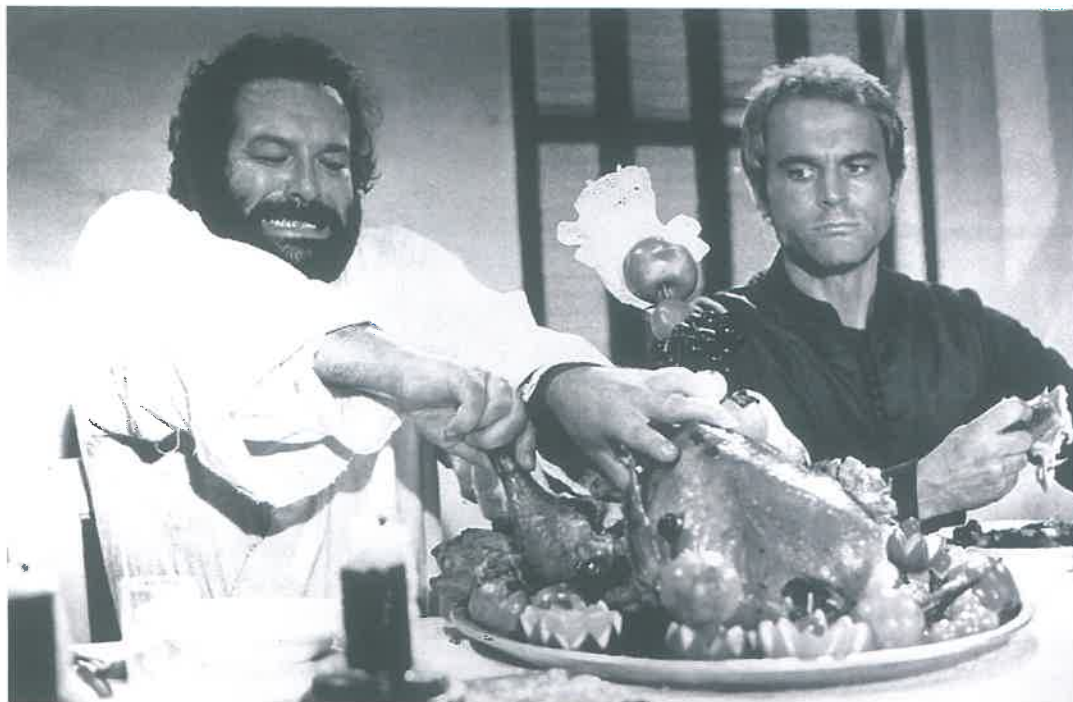

Öklös marketing

Bud Spencer és Terence Hill a filmtörténelem egyik, ha nem a legismertebb párosa. Ha a tévék századszor is mutatják be a filmjeiket itthon, akkor is a legnézettebb műsorok közé kerülnek. De mit tanulhatunk tőlük a marketingről?

■ Papp-Váry Árpád, BKF, marketingintézet-vezető

Ha Terence megszólal, én boszús arcot vágok; ő a fűrge, én meg a buldózer; ő egyik zúrból keveredik a másikba, és persze engem is belerángat, ami miatt én mindig feldühödöm – röviden így összegzi Bud Spencer filmjeik lényegét. Önmagában ez a recept persze még nem tette volna ekkora sztárrá párosukat, ám mindent humorosan, könnyedén adták elő, ráadásul először egy olyan műfajban, ahol ez igazi újdonság volt: a westernnek világában. Ez pedig igazi kategóriateremtés. Nem véletlen, hogy Sergio Leone, A jó, a rossz és a csúf vagy épp a Volt egyszer egy Vadnyugat rendezője azt mondja, hogy Az ördög jobb és bal keze gyakorlatilag az italwestern öngyilkossága volt. Az amerikai kritikusok pedig csak gúnyosan babwesternnek titulálták.

Ebben a filmben ugyanis nem volt erőszak vagy éles lövöldözés, netán pár-

baj, a vérről nem is beszélve. Sok producer ezért épp azzal utasította vissza a forgatókönyvet, hogy: „Minek kell ez a sok párbeszéd? Hol vannak a hullák?” Aztán Az ördög jobb és bal keze hatalmas kasszasikerként debütált 1970-ben, és lett a páros első nagy sikere.

Valójában azonban a fenti szereleosztás már első közös filmjükben, az 1967-es Isten megbocsát, én nem! esetén fennállt. A mozi munkacíme eredetileg az Egy macska, egy kutya, egy farkas volt. Terence Hill játszotta Cât Stevenst, aki macska módjára ruganyosan ugrál és verekszik, Bud Spencer pedig Hutch Bessyt, a kutyát, aki magában morog, aztán egyetlen csapással küldi padlóra az ellenfelet.

A két színész nem is lehetett volna kontrasztosabb: a türkizkék szemű szépfü és a résnyire nyitott szemű nem túl szép óriás, akinek esetében a rendező nem is annyira színészt keresett,

hanem „tekintélyes tömeget” – mondja Bud Spencer.

És valóban: míg az akkor 38 éves Bud Spencernek ez volt az első főszerepe, sőt igazából a filmkészítéshez se volt túl sok köze korábban, addig az akkor 28 éves Terence Hill állítólag már négyéves korában tudta, hogy színész akar lenni, 12 évesen pedig megkapta a Vakáció a gengszterrel című film főszerepét. Tizennyolc éves korára már öt filmben játszott, 24 évesen pedig A Párducban olyanokkal került vászonra, mint Burt Lancaster, Alain Delon és Claudia Cardinale. Sőt Terence Hillnek még a westernfilmekkel is volt tapasztalata, igaz, az európai piacra készültekben: 25 évesen a Winnetou 2.-ben, egy évre rá az Old Surehandben szerepelt.

MARIO ÉS CARLO

Az Isten megbocsát, én nem! még egy dolog miatt nevezetes: ekkor hagyták el

eredeti neveiket, mert a nemzetközi piacra a Mario Girotti és a Carlo Pedersoli kevéssé csengett volna jól. A rendező, Giuseppe Collizzi adott egy húsz javaslatból álló listát, erről kellett 24 órán belül választani egyet. „Azért döntöttem a Terence Hill név mellett, mert jól hangzik, könnyen kiejthető, és úgy írják, ahogy ejtik. Ráadásul észrevettem, hogy a kezdőbetűi megegyeznek édesanyám monogramjával. Ez pedig jó ómennek tűnt” – mondja a korábbi Mario Girotti, akinek döntésében az is szerepet játszott, hogy ugyanebben az évben feleségül vette Lora Hillt.

Carlo Pedersoli, az egykori olasz úszóbajnok, vízilabda-válogatott csatár pedig azért választotta a Bud Spencert, mert a kedvenc színésze Spencer Tracy, a Bud pedig elég behemótul hangzott, amilyen az alkata. Érdekeség, hogy innentől kezdve szülőházukban, Olaszországban sem tudták, hogy olasz színészekről van szó. Bud Spencer esetén a Piedone-sorozat, Terence Hillnél pedig csak a sokkal későbbi Don Matteo-sorozat gondoskodott erről.

Nos, ha a babwesternnel új műfajt, új kategóriát teremtettek, akkor az is elmondható, hogy a mai akcióvígjátékok gyökereit is itt kell keresnünk. Voltaképp az 1972-ben bemutatott Mindent bele fiúk! óta ugyanaz volt a recept: bármilyen kalamajkába is keveredik a két barát vagy éppen két testvér, a jó ügy oldalán állnak, az igazságért harcolnak. Védik a gyengéket, tisztelik a nőket és az időseket, és imádják a gyerekeket. Filmjeikben nincs vér, szexjelenet vagy durvaság. Bunyó persze van, de az sokkal inkább egy rajzfilmre vagy egy balletre hasonlít.

LUCAS ÉS SPIELBERG ELŐTT

Míg az meglehetősen vitatható, hogy az E. T. ötletét Steven Spielberg Bud Spencertől vette, amikor a Sheriff az égből forgatásán járt, az biztos, hogy Bud még George Lucast is megelőzte a merchandising terén. Ugyanis már a Star Wars-filmek bemutatása előtt termékeket dobott a piacra Bud Spencer márkanéven. Sőt egy háromemeletes áruházat nyitott Rómában, ahol ezeket a gyerekruhákat (!) árulta. Bár az üzlet tulajdonképpen jól ment, a hamisítvá-

nyok hamar megjelentek, így be kellett csukni a boltot.

Más esetekben is visszaéltek a nevükkel: a szicíliai Messinában például volt egy Bud Spencer nevű bár, egy svájci kontaktlencsegyártó cég pedig azt ígérte vásárlóinak, hogy termékének köszönhetően „olyan szemük lesz, mint Terence Hillnek”.

Persze ők még egy másik korban lettek sztárok, és személyiségükből fakadóan a jogi dolgokkal sem volt kedvük bajlódni. Nem csoda, hogy filmjeik nagy része is hozzáférhető a YouTube-on.

Ehelyett jól szórakoznak azon, hogy a német Schwäbisch-Gmünd városában egy alagutat Bud Spencer-alagútnak akartak átnevezni, ám a városi képviselő-testület a 110 ezer Facebook-szavazat ellenére nemet mondott. Egy másik rajongói csoport azzal a korszakalkotó ötlettel állt elő, hogy a Fekete-erdőben magasodó Feldberget kereszteljük át Terence Hillre. (A Hill angolul hegyet jelent.) Vagy hogy az ötezer fős Lommatzsch kis múzeumában egy Terence Hill szoba van, mert a színész a városkában élt négy-és hatéves kora között!

De reklámszereplést is vállalnak: Budot például egy olasz karácsonyi sütemény reklámjában Mikulásnak öltöztették, és klasszikus ökölcsepásokkal kellett leterítenie néhány gazfickót. Ugyanezt kellett tennie pár éve egy spanyol (!) bank reklámjában – igaz, Mikulás-jelmez nélkül. „Számomra a reklám a kommunikáció egyik eszköze, ezért nem látok benne semmi kivetnivalót. Ha viszont egy termék vagy egy spot nem lenne összeegyeztethető a filmjeimben vallott értékekkel, akkor nem állnék kamera elé” – írja 80 év alatt a Föld körül című könyvében.

A PISZTÁCIA KIFOGYOTT...

...csokoládé nem is volt. Talán ezzel a klasszikussá vált mondattal lehetne megfogalmazni, mi a helyzet a Bud Spencer–Terence Hill filmekhez kötődő turizmussal. Persze ez érthető: ezeket a mozikat főként a 70-es években és a 80-as évek első felében forgatták, így ma már a helyszínek nagy része nem is létezik. Mégis érdekes, hogy mennyire nincsenek törekvések arra, hogy az egyébként nem kis (bár elsősorban német és magyar,

kisebb részben olasz és amerikai) rajongótábor megmozgassák, vagy legalább egy-egy táblával jelezzék, hogy az adott film itt forgott.

Miamiban például több ilyen helyszín is lehetne, hiszen itt játszódik többek közt a Szuperherkusok vagy az ...És megint dühbe jövünk. Utóbbi egyik híres jelenetnek helyszíne, amikor Jamon Serrano a különleges, pelota nevű sportágban legyőzi ellenfeleit, ma is látogatható, ám semmi jelzés nincs erre.

A westernfilmjeik közül több, mint az Isten megbocsát, én nem! vagy az Aranyeső Yuccában a spanyol Tabernas sivatagban forgott, ahol ma egy úgynevezett Mini Hollywood várja az érdeklődőket. De nemcsak és főleg nem elsősorban az ő filmjeik miatt, hanem mert itt készült Clint Eastwoodal 1964-ben az Egy maréknyi dollárért és még rengeteg más western, vagy éppen 2002-ben az a Pepsi-reklámfilm, David Beckham főszereplésével, ahol nem az angol szuperstár, hanem a lova ló egy gólt az ellenfélnek.

Az egyetlen helyszín, amely él a film-turizmussal, nem más, mint Olaszor-

szág egyik legszebb középkori városkája, Gubbio. Itt játszódik ugyan is a Don Matteo-sorozat, ahol a plébánost Terence Hill alakítja, aki bűncselekményeket göngyölt fel. Bár a nyomozó papról szóló sorozat Magyarországon sose volt igazán népszerű, Olaszországban annál inkább: még a nyolcadik évada alatt is a nézők több mint harminc százaléka kapcsolt ide, megelőzve a Bajnokok Ligája-futbalmeccseit is. Már 168 egyórás epizód készült, ami azért is meglepő, mert Terence Hillről korábban Olaszországban nem is tudták, hogy olasz, aminek nemcsak a művészneve volt az oka, hanem mert az amerikai piacra készült filmjeit nem a saját hangjával szinkronizálták olaszra.

De nemcsak a sorozat, hanem Gubbio is népszerű, amiért a település is tesz azzal, hogy a honlapjára felteszi a forgatások idejét és helyszínének részletes adatait. Miközben az 1997-es nagy földrengés miatt húsz százalékkal csökkent az Umbria régióba látogató turisták száma, Gubbio volt ez egyetlen kivétel, ahová ennek ellenére özönlöttek.

TAXI
THE LIFESTYLE MAGAZIN

Önnel utazunk!

...mentes utazáshoz;
...gépjármű más utassal;
...kivéve...